

S A D R Ž A J

1. POJAM I VRSTE JAVNIH PRIHODA 3

2. FISKALNI PRIHODI 5

2.1. Porezi 6

2.2. Doprinosi 6

2.3. Carine 6

2.4. Trošarine (akcize) 7

2.5. Parafiskalni prihodi ili parafiskaliteti 8

3. NEPOREZNI PRIHODI 9

ZAKLJUČAK 10

LITERATURA 11

POJAM I VRSTE JAVNIH PRIHODA

Društveni ili javni prihodi su novčana sredstva koja država, odnosno društvena zajednica, prikuplja radi pokrivanja društvenih rashoda. Prema tome, društveni prihodi predstavljaju sredstva koja imaju osnovnu namenu-pokrivanje ili finansiranje društvenih (javnih) funkcija. To su, dakle, sredstva koja služe za zadovoljavanje opštih i zajedničkih društvenih potreba. Društveni razlozi se, uglavnom, formiraju kroz sistem raspodele i preraspodele nacionalnog dohotka. Time je velikom delom njihovo formiranje određeno odnosima u proizvodnji, odnosno formiranom produkcionom odnosu. Država danas raspolaže raznovrsnim prihodima čija visina i struktura zavise od političkih, ekonomskih, socijalnih i drugih faktora unutar svake privrede. Društveni prihodi se danas javljaju u različitim osnovnim oblicima a najvažniji su:

- 1) Porezi,
- 2) Prihodi od javne imovine,
- 3) Doprinosi,
- 4) Takse,
- 5) Carine,
- 6) Parafiskalni prihodi (parafiskaliteti),
- 7) Novac iz primarne emisije centralne banke (zaduživanje država kod centralne banke),
- 8) Javni dug države,
- 9) Pokloni i dr.

Iz teorije pokrića javnih rashoda vidjeli smo da postoji osnovna razlika između klasične i savremene teorije pokrića. Kao »normalni« javni prihodi u klasičnoj teoriji smatrali su se samo porezi, takse i prihodi od javne imovine (i mogli su služiti za pokriće redovnih rashoda), dok se javni dug iz primarne emisije novca i slična »dopunska« sredstva nisu smatrala javnim prihodima. Država im je mogla pribjegavati (u formiranju i korišćenju) samo izuzetno i za posebne namjene. Nasuprot tome, moderna finansijska teorija prihvatila je stav da i ovi oblici prihoda spadaju u redovne i normalne prihode, samo se postavlja pitanje kada, kako i gde pristupiti njihovom formiranju i upotrebi. Istina, i moderna teorija daje prednost upotrebi klasičnih javnih prihoda (porezi, takse, carine, parafiskalna davanja i sl.), u odnosu na javni dug, emisiju novca centralne banke i sl. Ovome treba pribjegavati samo u slučajevima kada prvi oblici nisu dovoljni ili kada je nužna intervencija u privredi da bi se popravila nepovoljna privredna konjunktura, odnosno kada treba hitno intervenisati ogromnim sredstvima koje je teško prikupiti poreskim instrumentima. I pored ove diferencijacije, i pored raznih drugih »dodatih« oblika javnih prihoda (javni dug, emisija i sl.) i dalje je ostao kao osnovni oblik javnih prihoda-porez. Porezima se u razvijenim privredama danas formira preko 85% javnih sredstava, od čega 58-78% otpada na direktne poreze, a ostalo na indirektno (o čemu šire govorimo nešto kasnije). Funkcije i zadaci moderne države sve su raznovrsniji i brojniji, zbog čega su potrebna i sve veća sredstva za njihovo zadovoljavanje, odnosno pokriće. To dovodi do stalnog rasta javnih prihoda, identično rastu (društvenih) javnih rashoda.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com